



## Kölcsey ars poeticája és ars politicája: A nemzet, a jövőért cselekvő, lankadatlan kritikai aktivizmus és a haza



„...ha szeretjük nemzetünket, újrateheremthetjük a hazánkat, hogy végre jöjjenek ránk víg esztendőik.”  
Képgalériával

Immár tizennegyedik alkalommal ünnepelte együtt a Magyar Kultúrát Napját a soproni Kálvin Kör, a KÉSZ és a Luther Szövetség Sopronban.

A Nyugat-magyarországi Egyetem aulájában tartott ünnepség kezdetén a Fidelissima Vegyeskarral együtt énekelhette el a közönség a Himnuszt. A költemény ezúttal teljes egészében is elhangzott Tóth András versmondó tolmácsolásában.



Az ünnepség vendége Duray Miklós, felvidéki közíró, politikus, parlamenti képviselő volt, akinek előadását megelőzően **Firtl Máttyás**, a **Győr-Moson-Sopron Megyei közgyűlés alelnöke** átadta **Giczy János**, **soproni festőművésznek** a Győr-Moson-Sopron Megye Szolgálatáért Díjat. A nagyszámú érdeklődőt vonzó eseményen Sopron városát dr. Fodor Tamás polgármester képviselte.



*„Mi lehet az oka, hogy nemzeti imádságunk születésnapját mégsem a magyar nemzet napjaként ünnepeljük? Jelenkorunkban, a Krisztus utáni huszadik században annyi korbácsütés érte a nemzetünket magyarságunk miatt, hogy sokunkban a „magyar nemzet” kifejezés hallatán szinte pavlovi reflexek lépnek működésbe — akkor is összerándulunk és védekező állásba helyezkedünk, ha nem is ütnek, csak csengetnek. (...)*

*Ezért használjuk a magyar kulturális örökséghez való tartozás kifejezést a magyar nemzeti egység helyett. És nemzeti himnuszunk születésének napját ezért nevezzük a magyar kultúra napjának és nem a magyar nemzet napjának.*

*A magyar kultúra napja ugyan szép és bensőséges elnevezése a Himnusz születése napjának, de erről soha nem jut eszembe nemzeti imádságunk egyetlen sora sem. Inkább a „Szeptember végén” vagy a „Családi kör” hangulatát idézi meg nekem.*

*A Himnusz hallatán vagy éneklése közben azonban a nemzet jelenik meg lelki szemeim előtt, a múlt, jelen és jövő összefüggésében, és a szemem sarkában egy könnycsepp. ”*

*(Duray Miklós: A magyar nemzet napja; 2004. január 22.)*

Duray Miklós előadását Tóth András vezette be **A magyar nemzet napja** című, 2004. január 22-én keletkezett, szintén Duray-írás felolvasásával, amelyet a meghívott előadó a pódiumra lépre folytatott a 2004-ben Sződemeteren papírra vetett gondolataival.



„Kölcsey ars poeticája és ars politicája három pillérre épült. Az egyik volt a nemzet – ez a pillér a Himnusz által hagyott örök nyomot bennünk. A másik a jövőért cselekvő, lankadatlan kritikai aktivizmus. A harmadik a haza. Ez utóbbinak gyémántba vésett mondata tíz évvel a Himnusz után született:

*„Négy szócskát üzenek, vésd jól kebeledbe s fiadnak  
Hagyd örökül, ha kihunysz: A haza minden előtt!”*

Ezt az üzenetet folytatta Petőfi Sándor 1846-ban a forradalom előhírnökének tekinthető, versbe foglalt gondolatával *„Haza csak ott van, hol jog is van, / S a népnek nincs joga”*.

Kölcsey életművének lényegét talán Szerb Antal summázta mindeddig legtalálóbban; „A hazaszeretetet ő emelte fel a filozófiai gondolat és a vallási világnépek síkjába, ő talált szavakat a magyar idealizmus számára, ő alkotta meg a nemzet imáját” – mondta Duray Miklós, aki Kölcsey időtlenségét, azaz időszerűségét több, a magyar irodalom későbbi nagyjainak példájával is igazolta, megemlítve Babitsot, Juhász Gyulát, Karinthy Frigyest, Reményik Sándort és idézve Nagy Lászlót.



„Kölcsey a hazáról még egyértelműen úgy gondolkodott, mint a nemzet otthonáról, mert ez a kettő oszthatatlan volt. Száz évvel a Himnusz születése után a nemzet és a haza közé - Trianon miatt - egy államjogi diszkrépancia feszült.

Szerb Antal így írt Kölcseyről 1934-ben „Aki a hazáját tett-erősen szereti, teljesíti emberi kötelességét a földön”. Ezt ma, (...) Kölcsey időszerűségét is figyelembe véve én úgy látom: ha szeretjük nemzetünket, újrateheremthetjük a hazánkat, hogy végre jöjjenek ránk víg esztendők.”

B. Tóth Éva

Kapcsolódó cikk:

**Giczy János festőművész a megyei kitüntettek között**

**A Magyar Kultúra Napja Sopronban**

**Duray Miklós előadása**

2009. január 23. / **Kultúra**